

واحد مطالعات آماری و راهبردی دبیرخانه
انجمن صنایع نساجی ایران

مروری بر جایگاه
صنعت نساجی ایران و جهان
تجارت خارجی نساجی ایران
در مقایسه با ترکیه (قسمت سوم)

 @aiti.org.ir

 09129583657

 t.me/aiti1395

 www.aiti.org.ir

 26200196

 info@aiti.org.ir

پاییز ۱۴۰۳

استفاده از مطالب این جزوه با ذکر مأخذ بلامانع است

فهرست مطالب

۴	بررسی تجارت جهانی در بخش نساجی و پوشاک
۴	بازیگران اصلی جهان در صنعت نساجی و پوشاک در سال ۲۰۲۲
۵	مقایسه آمار تجارت جهانی نساجی و پوشاک در بازه ۲۰۰۵ تا ۲۰۲۲
۵	جایگاه صنعت نساجی و پوشاک در اقتصاد صنعتی ایران و جهان و مقایسه با کشور ترکیه
۶	ارزش افزوده بخش تولید نساجی و پوشاک
۶	روند تطبیقی ارزش افزوده واقعی نساجی و پوشاک در برابر بخش صنعت – واحد: درصد
۷	سهم ارزش افزوده نساجی و پوشاک از بخش صنعتی کشور
۷	توزیع ناخالصی داخلی (GDP) ایران در سال ۲۰۲۳
۸	تجارت صنعت نساجی و پوشاک ایران و جهان ۲۰۲۲
۸	تجارت نساجی و کل ایران سه ساله اخیر
۹	مقایسه آمار تجاری – اقتصادی ایران در بازه ۲۰۰۵ تا ۲۰۲۳
۱۱	آمار صادرات صنعت نساجی کشور در سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲
۱۱	آمار واردات صنعت نساجی کشور در سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲
۱۲	سهم گروه کالای صنعت نساجی و پوشاک ایران از ارزش تجارت خارجی ۱۴۰۲
۱۳	تجارت صنعت نساجی ایران از دید مرکز نساجی سنگاپور (TTS)
۱۴	ارزش واردات نساجی ایران از سال ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۲
۱۴	ارزش صادرات نساجی ایران از سال ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۲
۱۵	مقایسه تطبیقی ارزش واحد هر کیلوگرم کالای صادراتی در صنایع نساجی و پوشاک با سایر صنایع
۱۵	مقایسه ایران و ترکیه ۲۰۲۳
۱۷	مقایسه سهم واردات محصولات نساجی ایران و ترکیه سال ۱۴۰۲
۱۸	مقایسه سهم صادرات محصولات نساجی ایران و ترکیه سال ۱۴۰۲
۱۹	مقایسه ارزش دلاری واردات نساجی ایران و ترکیه
۱۹	مقایسه ارزش دلاری صادرات نساجی ایران و ترکیه

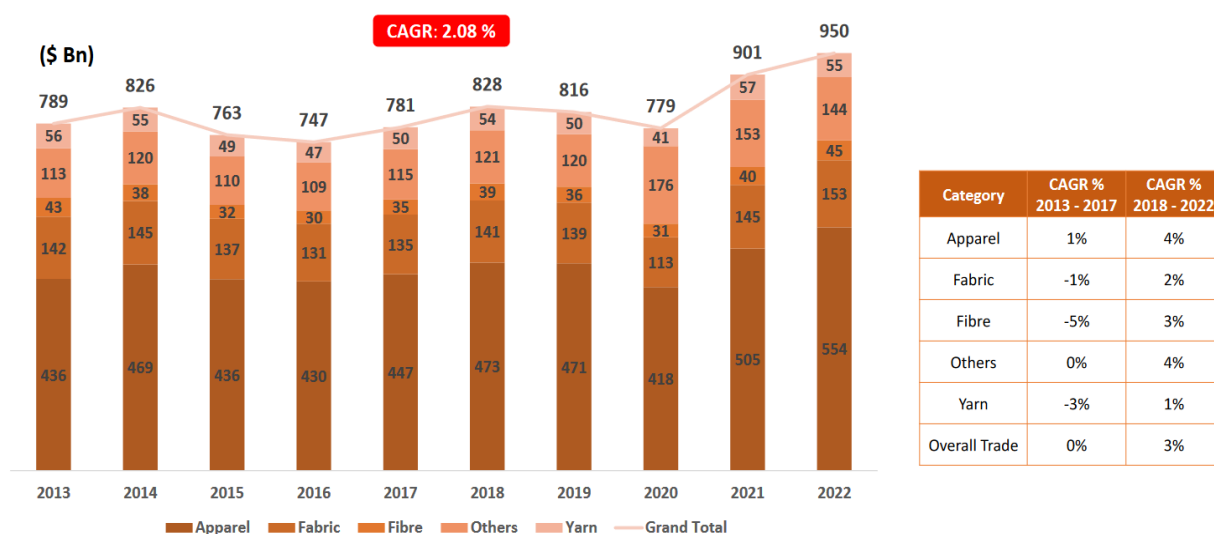
فهرست نمودار

نمودار ۱. بررسی تجارت جهانی در بخش نساجی و پوشاک	۴
نمودار ۲. برترین وارد کنندگان و صادر کنندگان نساجی و پوشاک در سال ۲۰۲۲	۴
نمودار ۳. ارزش افزوده بخش تولید نساجی و پوشاک	۶
نمودار ۴. روند تطبیقی ارزش افزوده واقعی نساجی و پوشاک در برابر بخش صنعت - واحد: درصد	۶
نمودار ۵. سهم ارزش افزوده نساجی و پوشاک از بخش صنعتی کشور	۷
نمودار ۶. نمودار توزیع ناخالص داخلی ایران در سال ۲۰۲۳	۷
نمودار ۷. تجارت صنعت نساجی و پوشاک ایران و جهان ۲۰۲۲	۸
نمودار ۸. تجارت نساجی و تجارت کل ایران سه ساله اخیر	۹
نمودار ۹. مقایسه آمار تجاری - اقتصادی ایران در بازه ۲۰۰۵ تا ۲۰۲۳	۱۰
نمودار ۱۰. صادرات و واردات صنعت نساجی و پوشاک	۱۲
نمودار ۱۱. نمودار تجارت صنعت نساجی ایران از دید مرکز نساجی سنگاپور (TTS)	۱۳
نمودار ۱۲. ارزش واردات نساجی از سال ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۲	۱۴
نمودار ۱۳. نمودار ارزش صادرات نساجی از سال ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۲	۱۴
نمودار ۱۴. نمودار مقایسه تطبیقی ارزش واحد هر کیلوگرم کالای صادراتی در صنایع نساجی و پوشاک با سایر صنایع	۱۵
نمودار ۱۵. مقایسه توزیع تولید ناخالص داخلی (GDP) دو کشور ایران و ترکیه در سال ۲۰۲۳	۱۶
نمودار ۱۶. تجارت ایران و ترکیه در سال ۲۰۲۳	۱۶
نمودار ۱۷. واردات نساجی ایران سال ۱۴۰۲	۱۷
نمودار ۱۸. واردات نساجی ترکیه سال ۱۴۰۲	۱۷
نمودار ۱۹. صادرات نساجی ایران سال ۱۴۰۲	۱۸
نمودار ۲۰. صادرات نساجی ترکیه سال ۱۴۰۲	۱۸
نمودار ۲۱. مقایسه ارزش دلاری واردات نساجی ایران و ترکیه	۱۹
نمودار ۲۲. مقایسه ارزش دلاری واردات نساجی ایران و ترکیه	۱۹

فهرست جداول

جدول ۱. مقایسه آمار تجارت نساجی و پوشاک در بازه ۲۰۰۵ تا ۲۰۲	۵
جدول ۲. جایگاه صنعت نساجی و پوشاک در اقتصاد صنعتی ایران و جهان و مقایسه با کشور ترکیه	۵
جدول ۳. تجارت نساجی و تجارت کل ایران سه ساله اخیر	۸
جدول ۴. مقایسه آمار تجاری - اقتصادی ایران در بازه ۲۰۰۵ تا ۲۰۲۳	۹
جدول ۵. آمار صادرات نساجی کشور در سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲	۱۱
جدول ۶. آمار واردات صنعت نساجی کشور در سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲	۱۱
جدول ۷. سهم گروه کالای صنعت نساجی و پوشاک ایران از ارزش تجارت خارجی ۱۴۰۲	۱۲
جدول ۸. مقایسه جمعیت ایران و ترکیه	۱۵

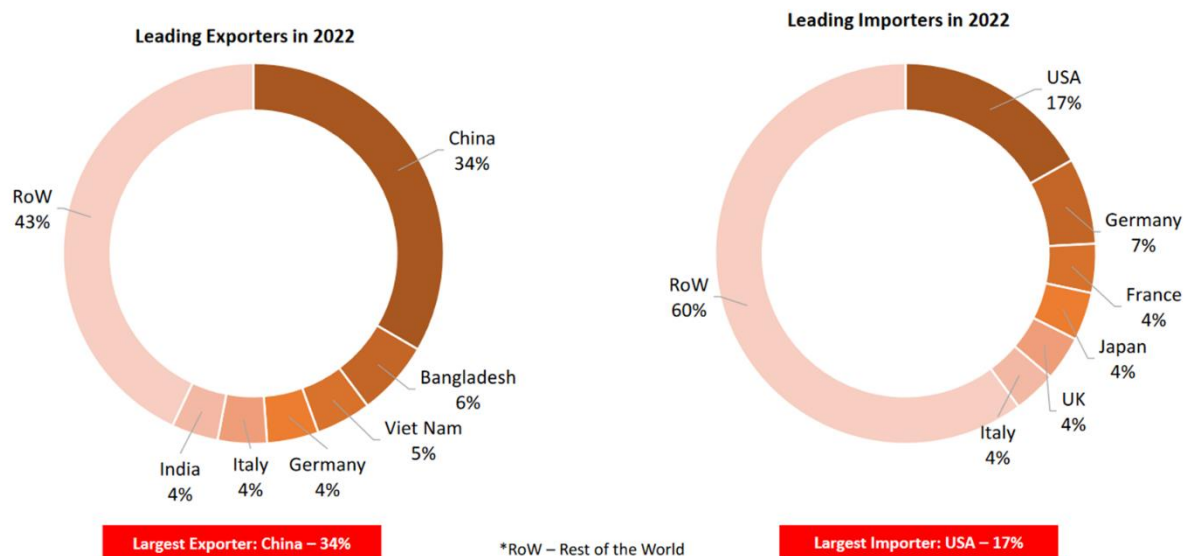
بررسی تجارت جهانی در بخش نساجی و پوشاک

نمودار ۱. بررسی تجارت جهانی در بخش نساجی و پوشاک

منبع: Texcom Textile solution Singapore

بازیگران اصلی جهان در صنعت نساجی و پوشاک در سال ۲۰۲۲

نمودار ۲. برترین وارد کنندگان و صادر کنندگان نساجی و پوشاک در سال ۲۰۲۲

منبع: Texcom Textile solution Singapore

مقایسه آمار تجارت جهانی نساجی و پوشاک در بازه ۲۰۰۵ تا ۲۰۲۲

جدول ۱ مقایسه آمار تجارت نساجی و پوشاک در بازه ۲۰۰۵ تا ۲۰۲۲

مقایسه آمار اقتصاد جهانی	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۵	۲۰۲۰	۲۰۲۲	۲۰۲۳	درصد نرخ رشد مرکب سالانه
واردات نساجی و پوشاک جهان (میلیارد دلار)	۴۹۸.۲	۶۰۹.۲	۶۸۰.۳	۷۱۶.۲	۸۶۳	۸۹۶	۳.۳
سهم نساجی از واردات کل جهان (%)	۴.۷	۴	۴.۱	۴	۳.۴	۳.۸	-۱.۲
صادرات نساجی و پوشاک جهان (میلیارد)	۵۰۹.۸	۶۴۳.۹	۷۶۷.۵	۷۸۳.۳	۹۵۳.۴	۱۰۱۴	۳.۹
سهم نساجی و پوشاک از صادرات کل جهان (%)	۴/۹	۴/۳	۴/۷	۴/۵	۳/۹	۴.۴	-۰.۶

منبع: ITC

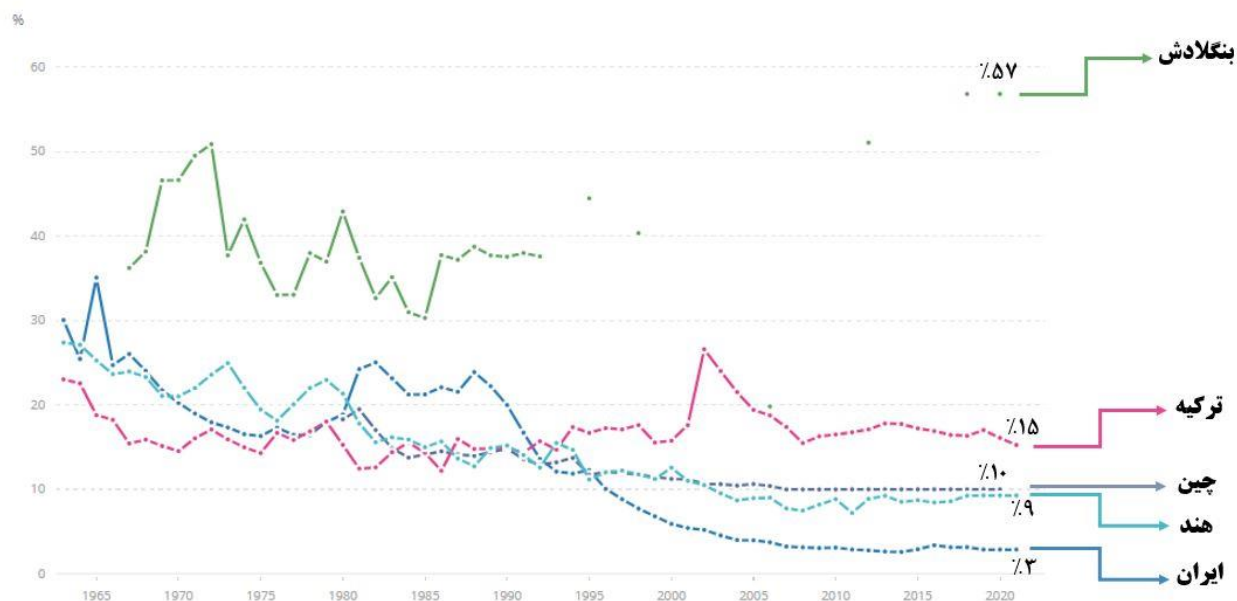
جایگاه صنعت نساجی و پوشاک در اقتصاد صنعتی ایران و جهان و مقایسه با کشور ترکیه

جدول ۲ جایگاه صنعت نساجی و پوشاک در اقتصاد صنعتی ایران و جهان و مقایسه با کشور ترکیه

شرح	جهان	ایران	ترکیه
تعداد کل واحدهای صنعتی	۶,۵۸۰,۰۰۰	۴۷,۰۰۰	۲۴۱,۷۵۷
تعداد واحدهای صنعتی نساجی	۲,۰۸۵,۰۰۰	۵,۵۴۶	۷۲,۰۰۰
سهم واحدهای نساجی از صنعت کشور	۳۱/۶۹ %	۱۱/۸ %	۲۹/۸ %
جمعیت شاغل	۳,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۲,۰۲۲,۴۰۷	۳۰,۸۳۹,۰۰۰
سهم شاغلان در صنعت	۸۶/۹۲ %	۳۴ %	۲۶ %
سهم شاغلان صنعت نساجی از اشتغال صنعتی	۹/۹۶ %	۸ %	۲۸/۵ %
سهم صنعت نساجی از ارزش افزوده صنعتی	-	۴/۸ %	۱۶ %

منبع: مرکز آمار

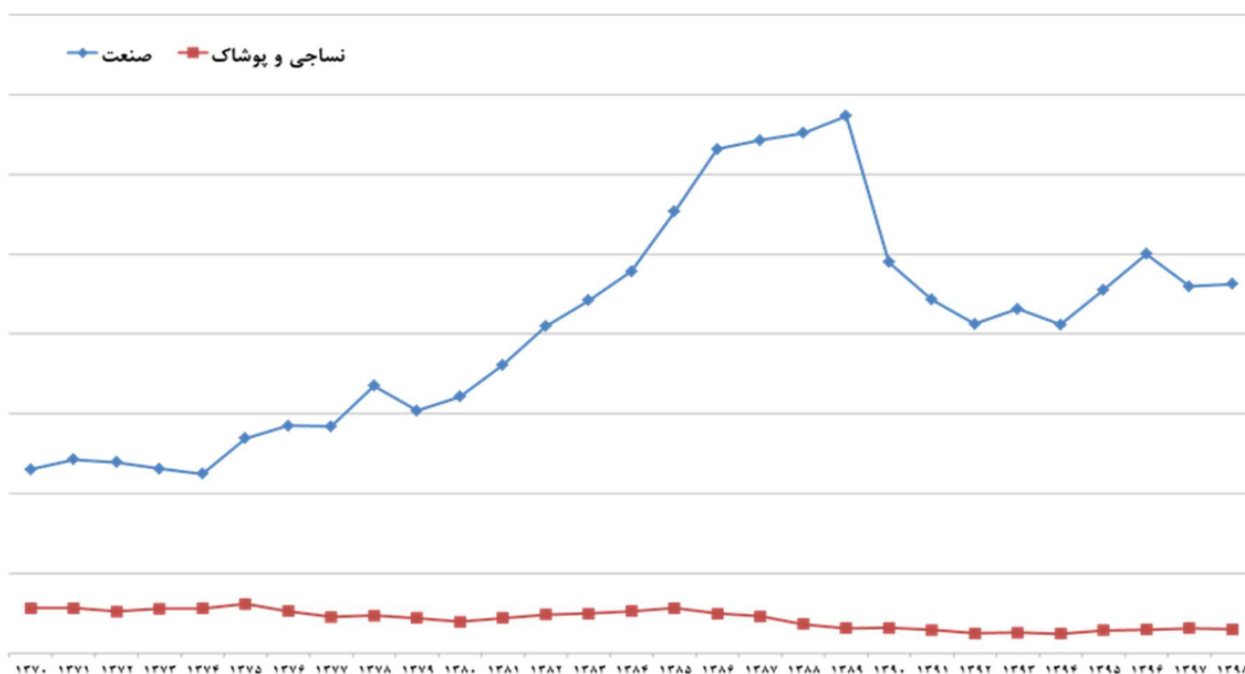
ارزش افزوده بخش تولید نساجی و پوشاک

منبع: statista

نمودار ۳. ارزش افزوده بخش تولید نساجی و پوشاک

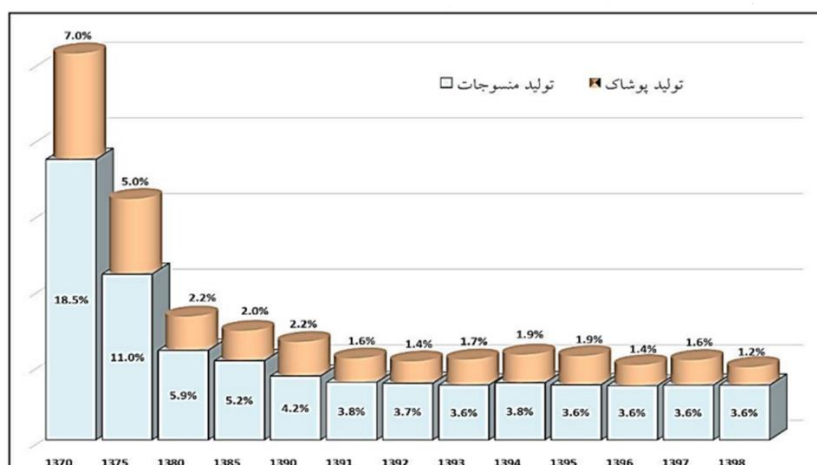
روند تطبیقی ارزش افزوده واقعی نساجی و پوشاک در برابر بخش صنعت – واحد: درصد

منبع: برنامه راهبردی صنایع نساجی و پوشاک ایران - ۱۴۰۲
دستر صنایع منسوجات و پوشاک - وزارت صمت

نمودار ۴. روند تطبیقی ارزش افزوده واقعی نساجی و پوشاک در برابر بخش صنعت – واحد: درصد

سهم ارزش افزوده نساجی و پوشاک از بخش صنعتی کشور

مأخذ: مرکز آمار ایران (۱۴۰۱)، آمار حساب‌های ملی (۱۳۷۰-۱۳۹۸).

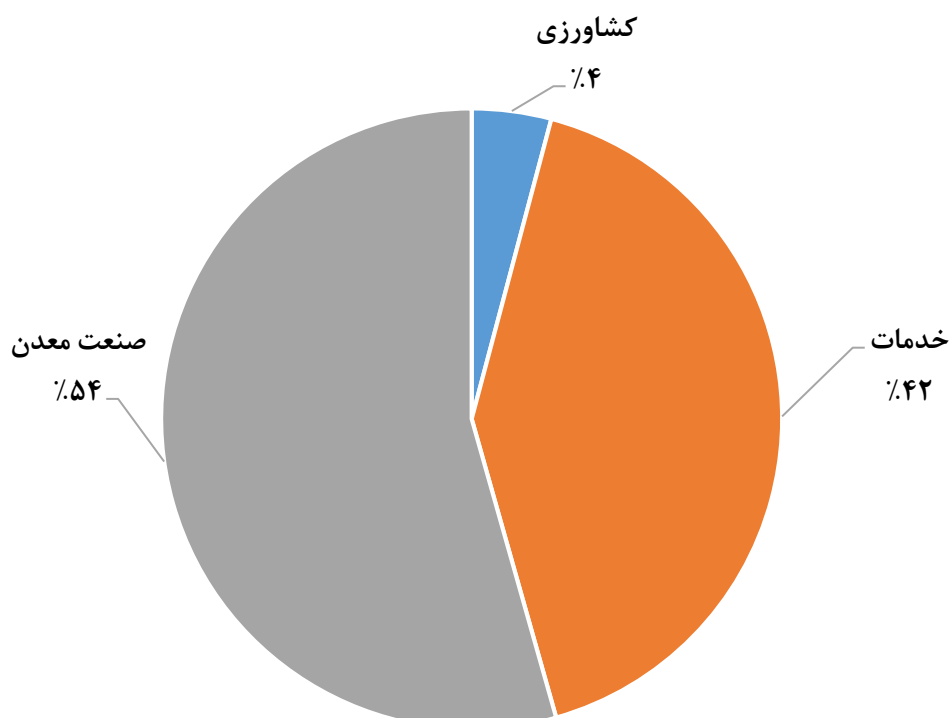
• فشار محصولات قاچاق و کوچک شدن تقاضای داخلی

• تضعیف توان رقابت پذیری هزینه ای و کیفی

نمودار ۵. سهم ارزش افزوده نساجی و پوشاک از بخش صنعتی کشور

منبع: مرکز آمار

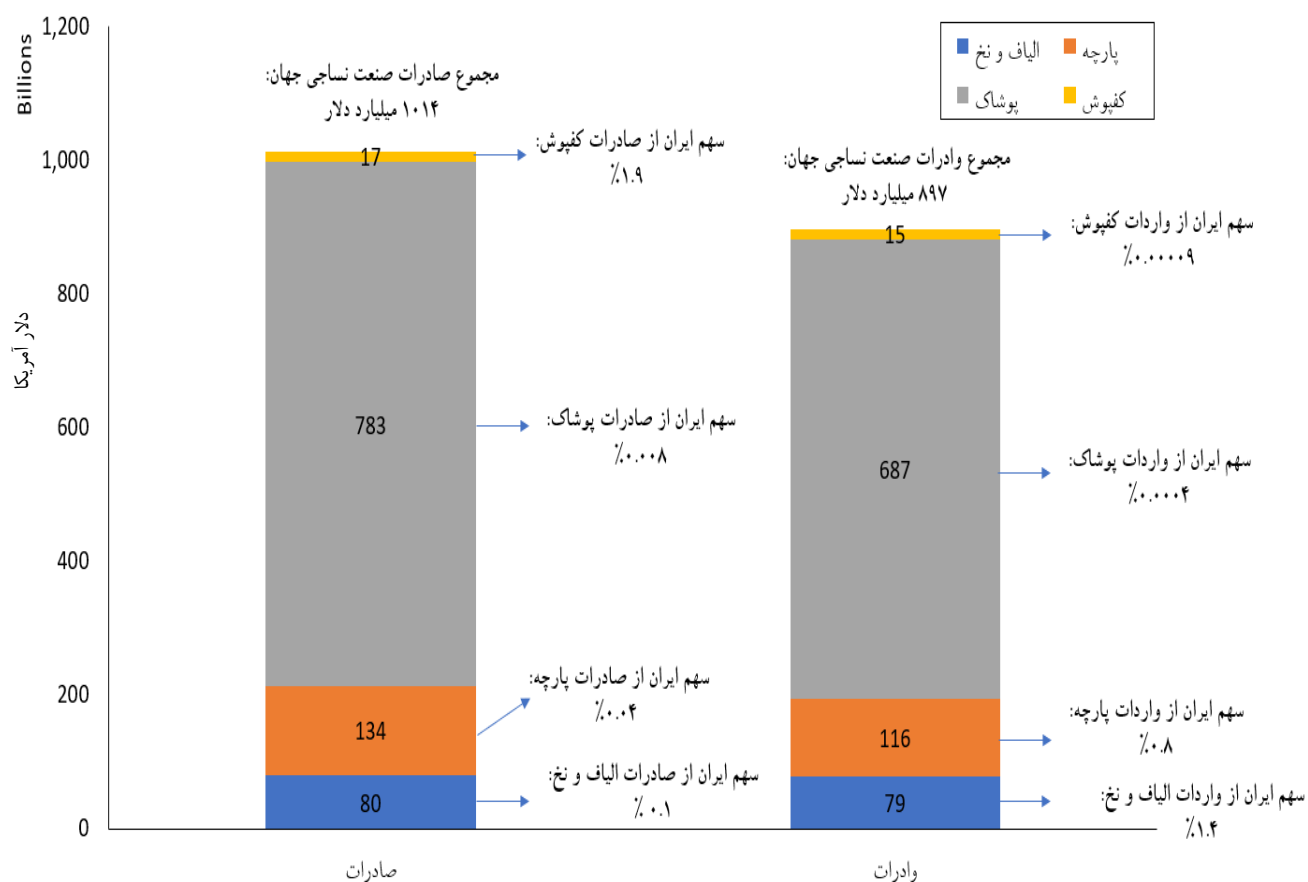
توزیع ناخالص داخلی (GDP) ایران در سال ۲۰۲۳

منبع: <https://tradingeconomics.com/iran/gdp>

نمودار ۶. توزیع ناخالص داخلی ایران در سال ۲۰۲۳

تجارت صنعت نساجی و پوشاک ایران و جهان ۲۰۲۲

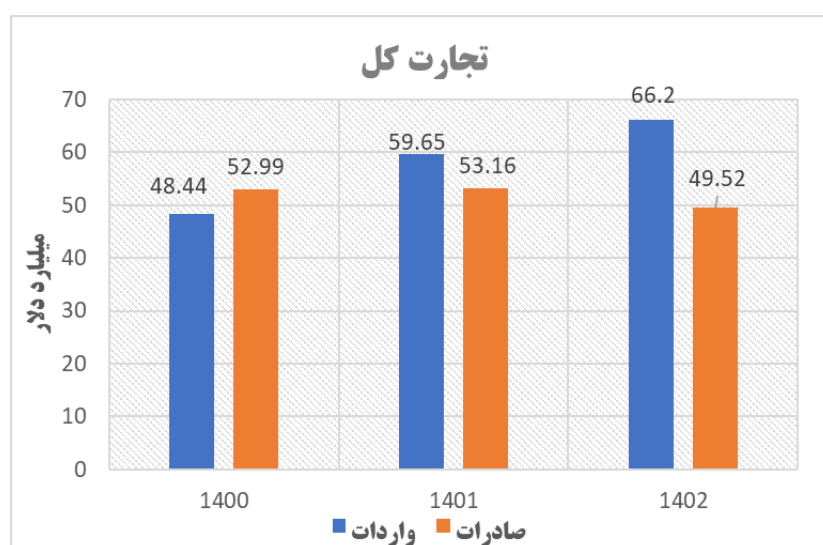
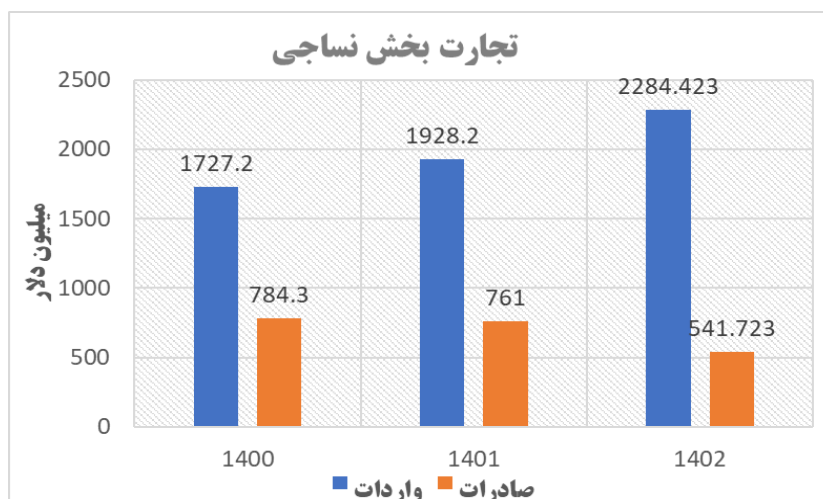
منبع: ITC

نمودار ۷. تجارت صنعت نساجی و پوشاک ایران و جهان ۲۰۲۲

تجارت نساجی و کل ایران سه ساله اخیر

جدول ۳ تجارت نساجی و تجارت کل ایران سه ساله اخیر

تجارت	ارزش بخش نساجی (میلیارد دلار)	ارزش تجارت کل (میلیارد دلار)	سهم نساجی از تجارت کل ایران (%)
واردات (۱۴۰۰)	۱.۷۲	۴۸.۴۴	۳.۵۶
صادرات (۱۴۰۰)	۰.۷۸	۵۲.۹۹	۱.۴۸
واردات (۱۴۰۱)	۱.۹۲	۵۹.۶۵	۳.۲۳
صادرات (۱۴۰۱)	۰.۷۶	۵۳.۱۶	۱.۴۳
واردات (۱۴۰۲)	۲.۲۸	۶۶.۲۰	۳.۴۴
صادرات (۱۴۰۲)	۰.۵۴	۴۹.۵۲	۱.۰۹

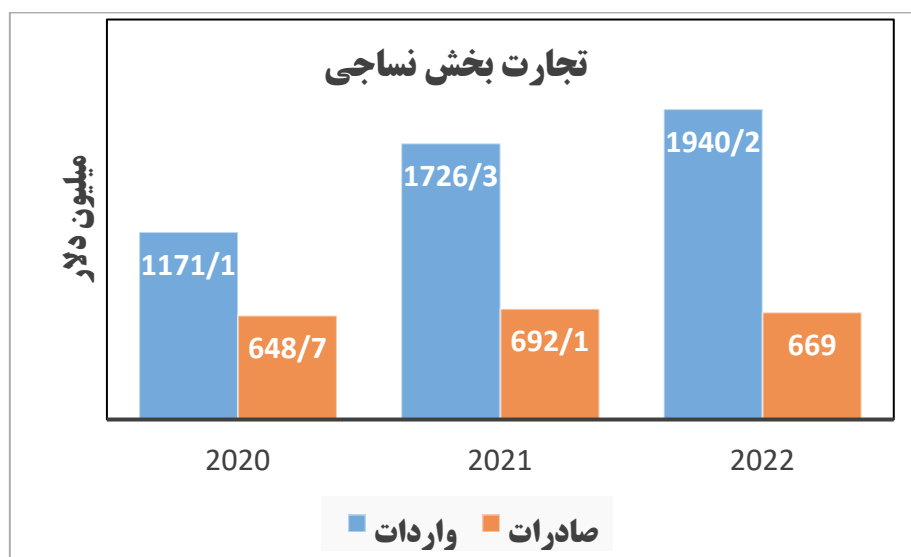
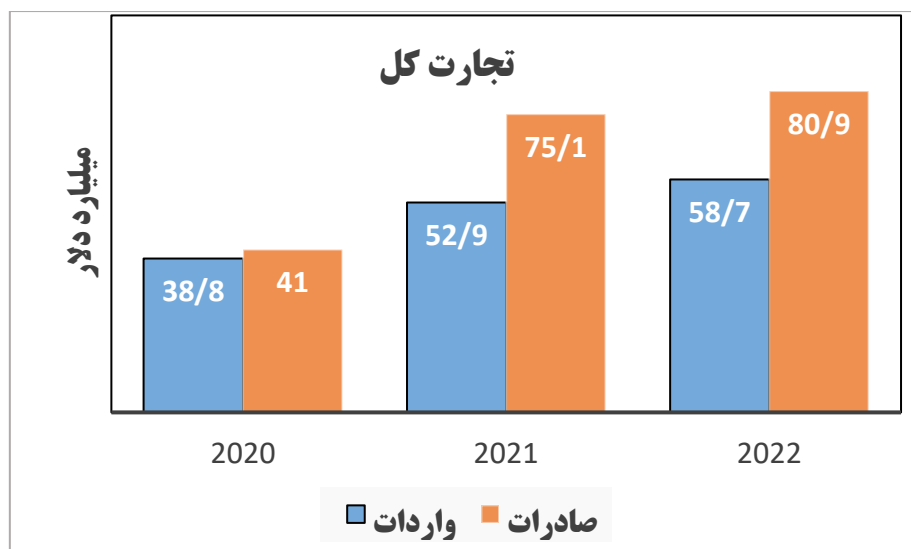
منبع: گمرک ج.ا.ا.

نمودار ۸. تجارت نساجی و تجارت کل ایران سه ساله اخیر

مقایسه آمار تجاری – اقتصادی ایران در بازه ۲۰۰۵ تا ۲۰۲۳

جدول ۴ مقایسه آمار تجاری – اقتصادی ایران در بازه ۲۰۰۵ تا ۲۰۲۳

مقایسه آمار تجاری – اقتصادی ایران	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۵	۲۰۲۰	۲۰۲۲	۲۰۲۳	درصد نرخ رشد مرکب سالانه
واردات کل ایران (میلیارد دلار)	۳۸.۶	۵۵.۷	۴۰	۳۸.۸	۵۸.۷	۶۶	۲۰.۵
صادرات کل ایران (میلیارد دلار)	۶۰	۱۰۸.۵	۶۰	۴۱	۸۰.۹	۴۹	۱۰.۸
واردات نساجی و پوشاک (میلیون دلار)	۸۱۶.۷	۱۱۹۷.۱	۱۰۴۵.۴	۱۱۷۱.۱	۱۹۴۰.۲	۲۰۷۸.۳	۵.۲
سهم نساجی و پوشاک از واردات کل (%)	۲.۱	۲.۱	۲.۶	۳	۳.۳	۳.۳	۰.۲
صادرات نساجی و پوشاک (میلیون دلار)	۹۶۳	۱۱۵۰	۹۶۳.۳	۶۴۸.۷	۶۶۹	۵۴۳.۷	-۲.۱
سهم نساجی و پوشاک از صادرات کل (%)	۱.۶	۱.۱	۱.۶	۱.۶	۰.۸	۱.۱	-۰.۱
تولید ناخالص داخلی ایران (میلیارد)	۲۲۶.۴۵	۴۸۶.۸۱	۴۰۸.۲۱	۲۳۹.۷۴	۳۸۸.۵۴	۴.۳	۳.۲
جمعیت	۷۰ ۱۸۲ ۵۹۴	۷۵ ۳۷۳ ۸۵۵	۸۱ ۷۹۰ ۸۴۱	۸۷ ۲۹۰ ۱۹۳	۸۸ ۵۵۰ ۵۷۰	۸۹ ۱۷۲ ۷۶۷	۱.۴

منبع: world bank, ITC

نمودار ۹. مقایسه آمار تجاری - اقتصادی ایران در بازه ۲۰۰۵ تا ۲۰۲۳

آمار صادرات صنعت نساجی کشور در سال ۱۴۰۲ و ۱۴۰۱

جدول ۵ آمار صادرات نساجی کشور در سال ۱۴۰۲ و ۱۴۰۱

شرح	ارزش دلاری صادرات سال ۱۴۰۱ (دلار آمریکا)	ارزش وزنی صادرات سال ۱۴۰۱ (کیلوگرم)	ارزش دلاری صادرات سال ۱۴۰۲ (دلار آمریکا)	ارزش وزنی صادرات سال ۱۴۰۲ (کیلوگرم)
چیپس نساجی	۲۰,۶۵۵,۳۰۰	۱۷,۶۵۱,۰۰۰	۱,۷۴۶,۰۰۳	۱,۷۳۲,۵۰۰
الیاف نساجی	۶۳,۵۱۶,۰۳۲	۷۱,۶۰۹,۰۸۸	۶۰,۴۵۳,۳۹۲	۷۲,۰۲۴,۲۱۶
نخ	۱۶,۲۲۹,۰۹۴	۸,۸۰۳,۵۰۸	۲۱,۱۴۹,۷۵۲	۱۰,۰۰۱,۷۴۴
پارچه	۴۳,۴۴۷,۶۹۹	۱۶,۸۰۰,۲۷۰	۴۱,۹۷۳,۰۹۰	۱۶,۲۸۹,۱۸۳
منسوجات بی بافت	۱۳,۹۵۶,۲۸۸	۸,۴۳۶,۲۹۸	۱۵,۴۹۱,۲۹۳	۹,۵۶۵,۳۲۸
کفیوش	۳۳۸,۳۴۸,۱۶۸	۹۹,۹۵۸,۲۲۵	۳۲۱,۶۱۲,۵۹۸	۹۸,۴۳۲,۶۱۵
پوشاک	۶۲,۰۰۵,۰۶۳	۱۰,۷۹۸,۷۵۱	۶۶,۰۴۹,۷۱۳	۱۲,۳۹۶,۲۸۱
پتو	۱۸,۵۴۱,۲۰۶	۵,۳۷۸,۰۰۸	۱۰,۲۶۲,۸۹۳	۳,۲۹۷,۹۹۳
کالای خواب	۴,۳۹۳,۲۰۶	۹۱۶,۲۸۹	۴,۹۸۲,۷۰۴	۹۷۰,۳۸۱
مجموع	۵۸۱,۰۹۲,۰۵۶	۲۴۰,۳۵۱,۴۳۷	۵۴۳,۷۲۱,۴۳۸	۲۲۴,۷۱۰,۲۴۱

منبع: گمرک ج.ا.

آمار واردات صنعت نساجی کشور در سال ۱۴۰۲ و ۱۴۰۱

جدول ۶ آمار واردات صنعت نساجی کشور در سال ۱۴۰۲ و ۱۴۰۱

شرح	ارزش دلاری واردات سال ۱۴۰۱ (دلار آمریکا)	ارزش وزنی واردات سال ۱۴۰۱ (کیلوگرم)	ارزش دلاری واردات سال ۱۴۰۲ (دلار آمریکا)	ارزش وزنی واردات سال ۱۴۰۲ (کیلوگرم)
چیپس نساجی	۵۸,۱۱۶,۹۹۸	۴۱,۰۹۸,۶۷۵	۵۳,۵۵۹,۵۳۹	۴۳,۷۳۲,۱۷۵
الیاف نساجی	۷۴۰,۶۶۴,۱۴۵	۲۵۴,۶۳۱,۸۱۰	۷۲۵,۱۵۷,۸۶۴	۲۸۸,۸۷۱,۷۸۹
نخ	۳۰۸,۳۲۰,۱۴۹	۱۲۱,۷۶۰,۰۴۲	۳۶۵,۶۷۰,۸۳۷	۱۶۶,۴۴۳,۲۴۵
پارچه	۶۸۳,۹۵۶,۷۱۴	۱۳۳,۱۹۱,۲۷۱	۸۳۵,۴۴۱,۰۰۷	۱۶۵,۰۲۹,۳۴۳
منسوجات بی بافت	۸۵,۷۷۱,۸۸۹	۱۱,۴۹۰,۴۷۴	۹۵,۵۹۶,۵۰۸	۱۰,۱۸۲,۴۰۳
کفیوش	۱۷,۳۱۵	۱۰,۸۹۳	۱۳,۶۶۰	۶,۸۴۷
پوشاک	۳,۴۵۷,۲۴۸	۵۸۲,۶۹۹	۲,۹۲۲,۱۰۶	۵۶۲,۸۵۹
پتو	۰	۰	۰	۰
کالای خواب	۰	۰	۰	۰
مجموع	۱,۸۶۳,۵۳۶,۵۶۴	۵۶۲,۷۶۵,۸۶۴	۲,۰۷۸,۳۶۱,۵۲۱	۶۷۴,۸۲۸,۶۶۱

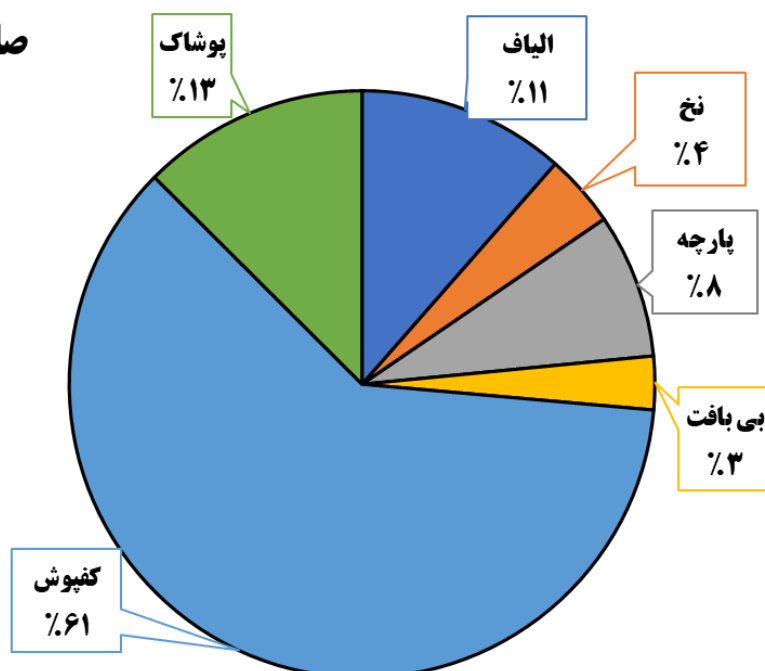
منبع: گمرک ج.ا.

سهم گروه کالای صنعت نساجی و پوشاک ایران از ارزش تجارت خارجی ۱۴۰۲

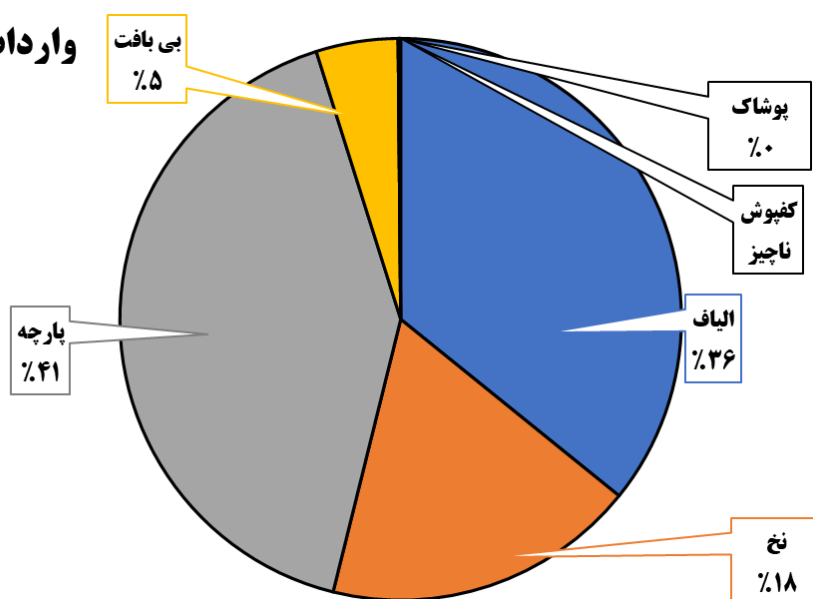
جدول ۷ سهم گروه کالای صنعت نساجی و پوشاک ایران از ارزش تجارت خارجی ۱۴۰۲

پوشاک	کفپوش	بی بافت	پارچه	نخ	الیاف	
۲.۹۲	۰.۰۱۳	۹۵.۶۰	۸۳۵.۴۴	۳۶۵.۶۷	۷۲۵.۱۶	واردات (میلیون دلار)
۶۶.۰۵	۳۲۱.۶۱	۱۵.۴۹	۴۱.۹۷	۲۱.۱۵	۶۰.۴۵	صادرات (هزار دلار)

صادرات

واردات

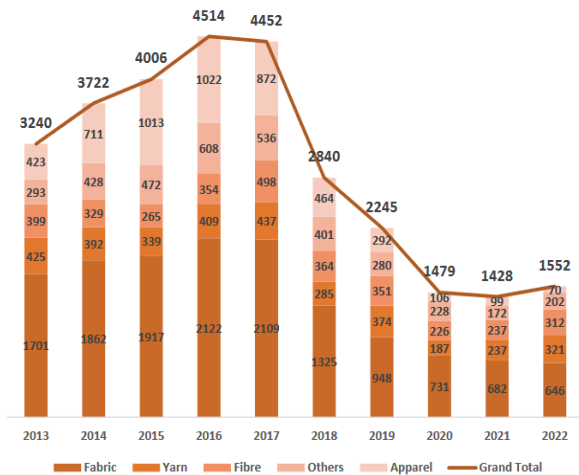
منبع: گمرک ج.ا.ا.

نمودار ۱۰ صادرات و واردات صنعت نساجی و پوشاک

تجارت صنعت نساجی ایران از دید مرکز نساجی سنگاپور (TTS)

Imports (\$ Mn)

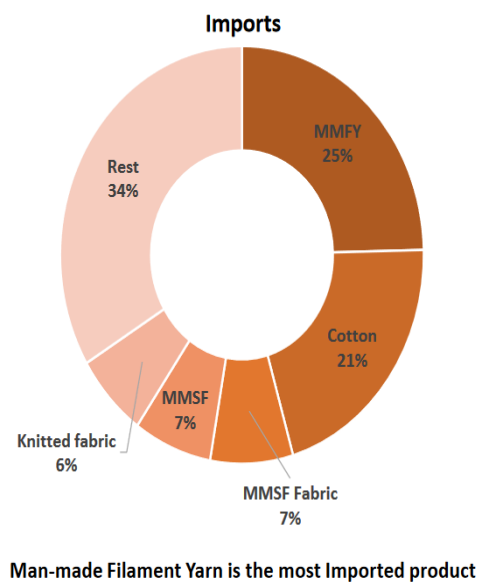
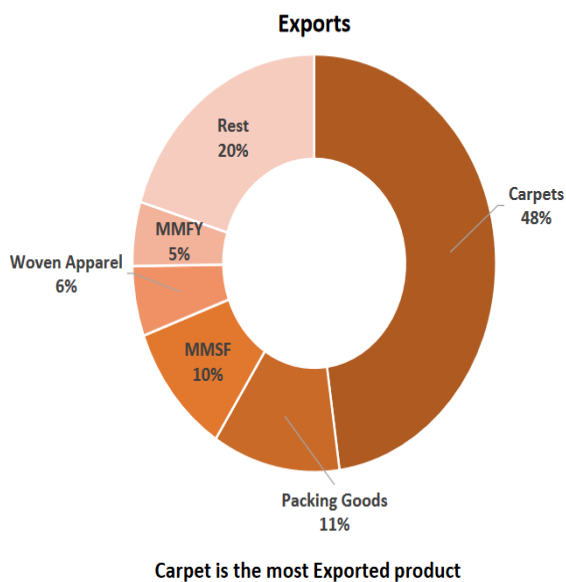
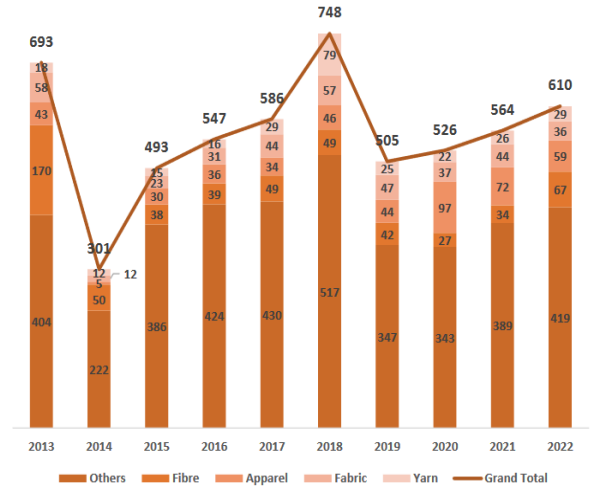
CAGR: -8%

Source: ITC TradeMap, TTS Analysis

Exports (\$ Mn)

CAGR: -1%

منبع: Texcom Textile solution Singapore

نمودار ۱۱. نمودار تجارت صنعت نساجی ایران از دید مرکز نساجی سنگاپور (TTS)

ارزش واردات نساجی ایران از سال ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۲

نمودار ۱۲. ارزش واردات نساجی از سال ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۲

منبع: گمرک ج.ا.ا.

ارزش صادرات نساجی ایران از سال ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۲

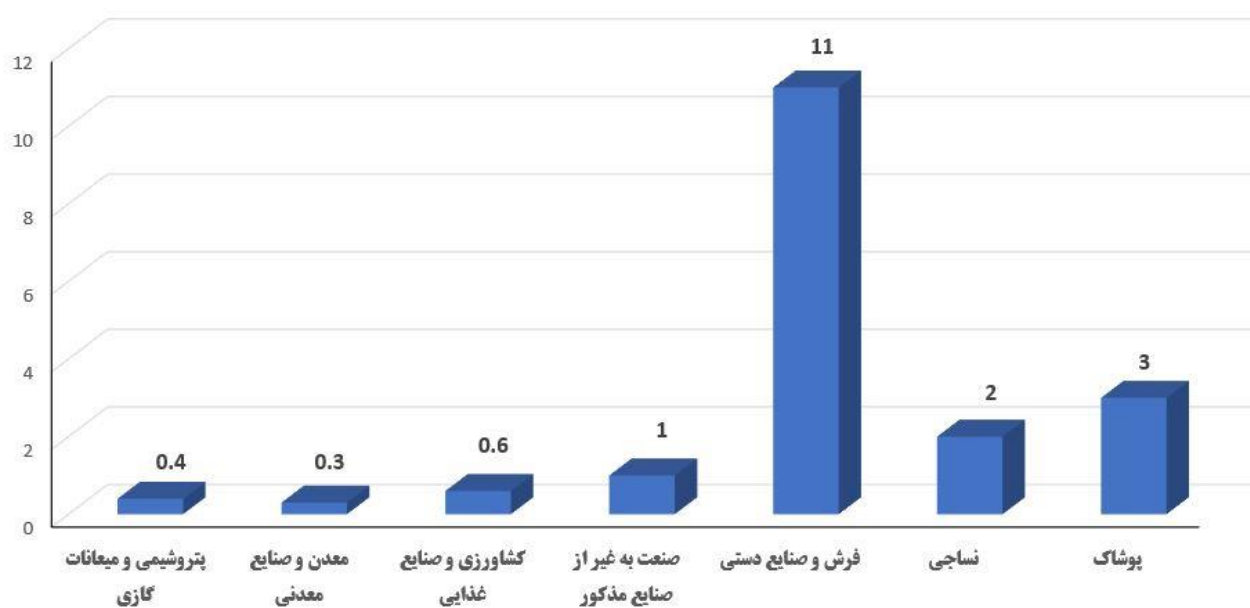

نمودار ۱۳. ارزش صادرات نساجی از سال ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۲

منبع: گمرک ج.ا.ا.

مقایسه تطبیقی ارزش واحد هر کیلوگرم کالای صادراتی در صنایع نساجی و پوشاک با سایر صنایع

منبع: گزارش راهکار توسعه و تکمیل زنجیره ارزش ۱۴۰۰ - مرکز آمار

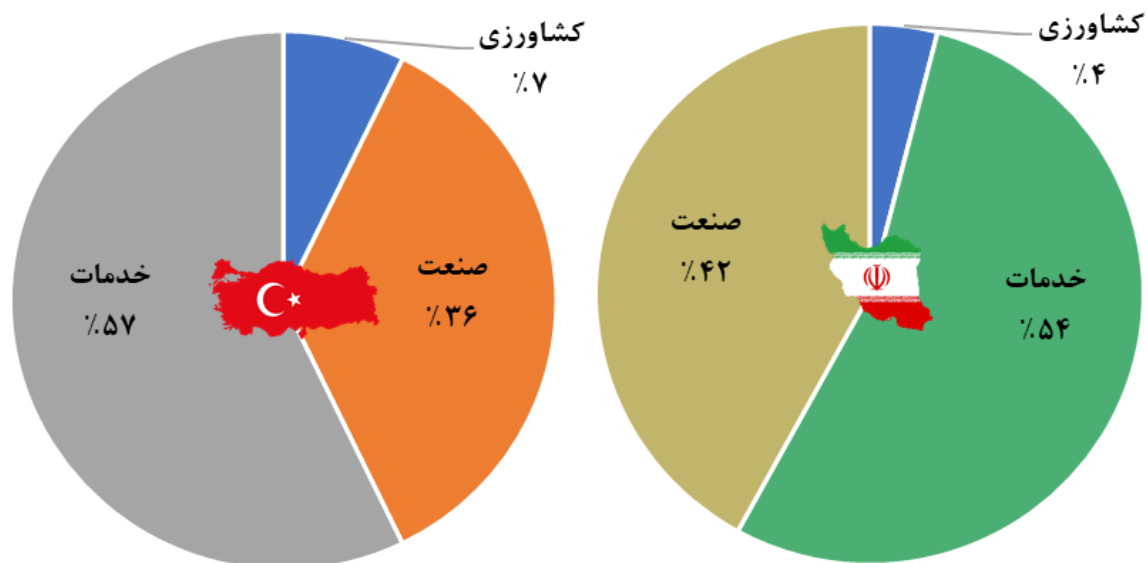
نمودار ۱۴. نمودار مقایسه تطبیقی ارزش واحد هر کیلوگرم کالای صادراتی در صنایع نساجی و پوشاک با سایر صنایع

مقایسه ایران و ترکیه ۲۰۲۳

جدول ۸. مقایسه جمعیت ایران و ترکیه

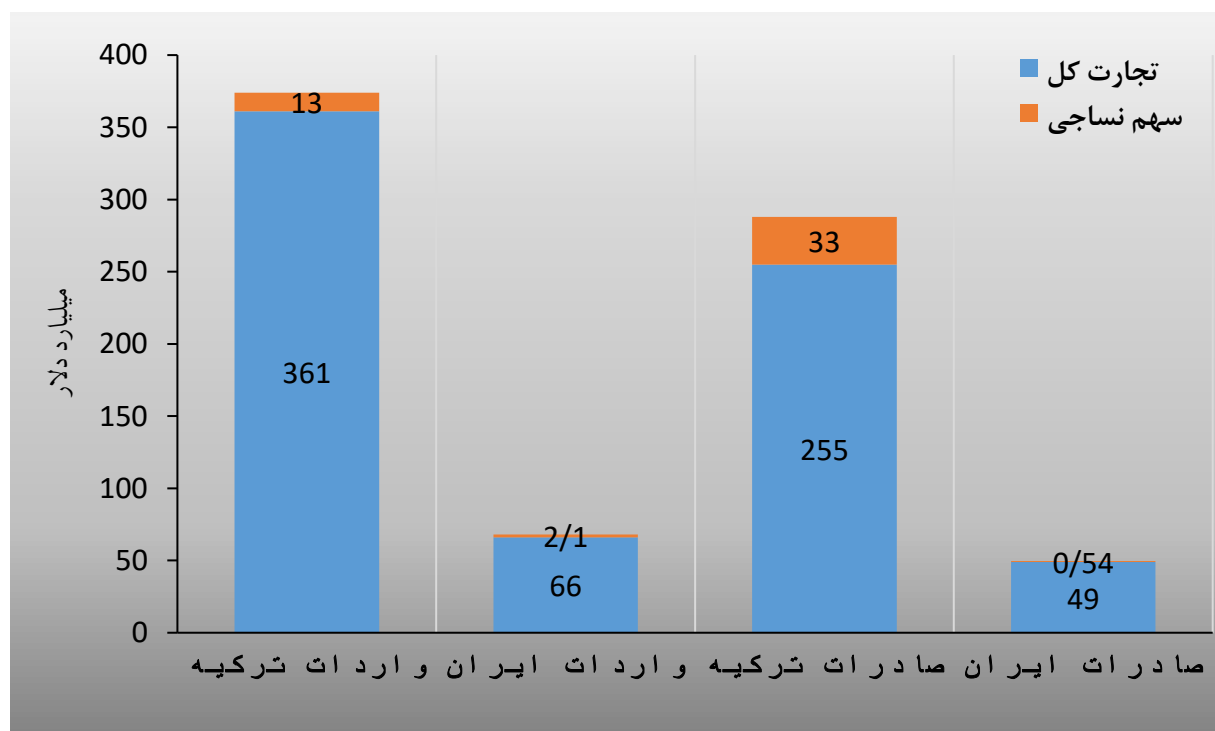
ترکیه	ایران	
۸۵۸۱۶۱۹۹	۸۹۱۷۲۷۶۷	جمعیت
۱۱۰۸	۴۰۳	تولید ناخالص داخلی (میلیارد دلار)

منبع: ITC

منبع: ITC

نمودار ۱۵. مقایسه توزیع تولید ناخالص داخلی (GDP) دو کشور ایران و ترکیه در سال ۲۰۲۳

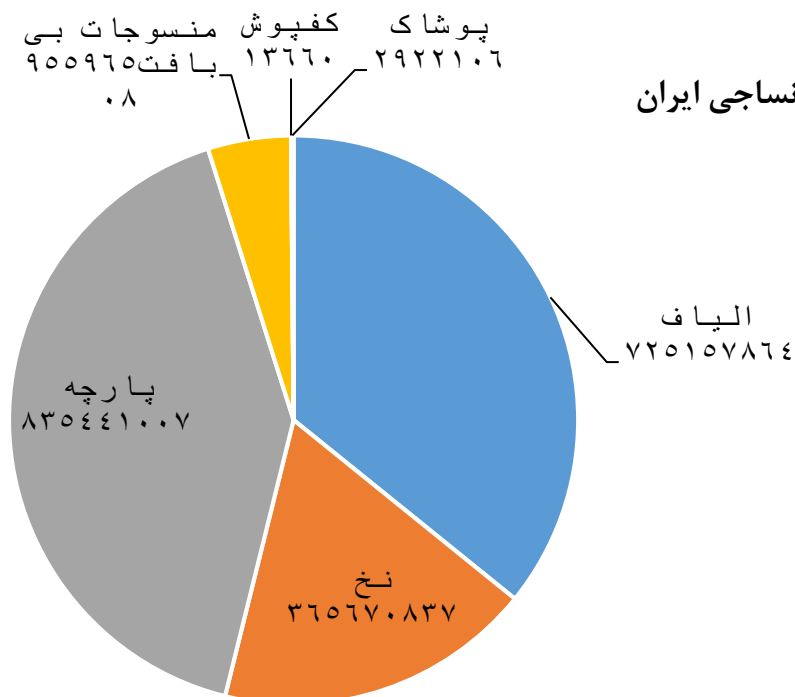

منبع: ITC

نمودار ۱۶. تجارت ایران و ترکیه در سال ۲۰۲۳

مقایسه سهم واردات محصولات نساجی ایران و ترکیه سال ۱۴۰۲

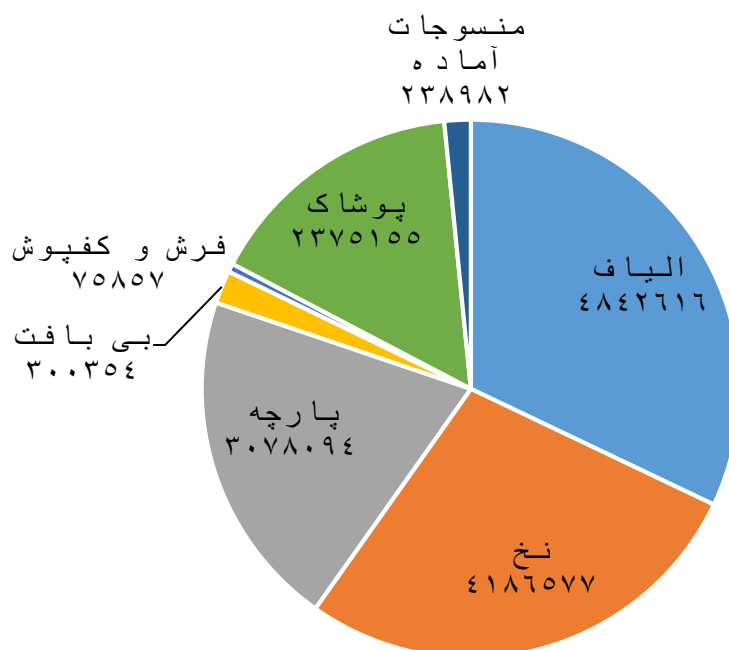
ارزش دلاری واردات نساجی ایران

منبع: ITC

نمودار ۱۷. واردات نساجی ایران سال ۱۴۰۲

ارزش دلاری واردات نساجی ترکیه

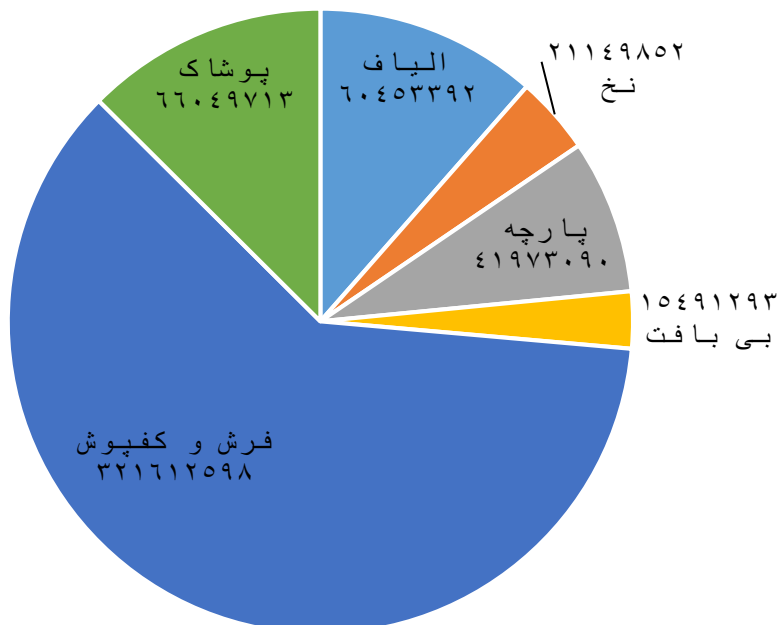

منبع: ITC

نمودار ۱۸. واردات نساجی ترکیه سال ۱۴۰۲

مقایسه سهم صادرات محصولات نساجی ایران و ترکیه سال ۱۴۰۲

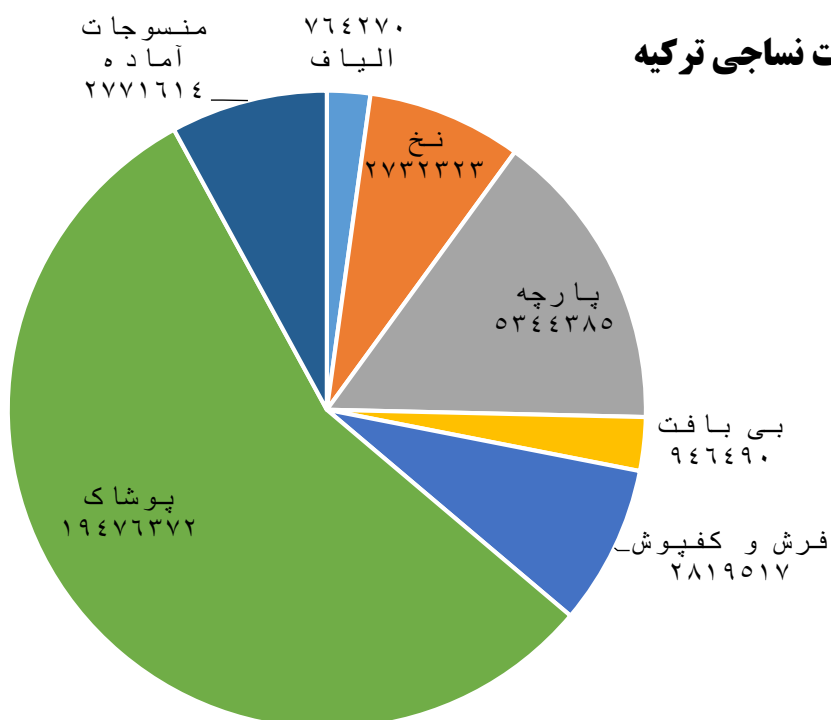
ارزش دلاری صادرات نساجی ایران

منبع: ITC

نمودار ۱۹. صادرات نساجی ایران سال ۱۴۰۲

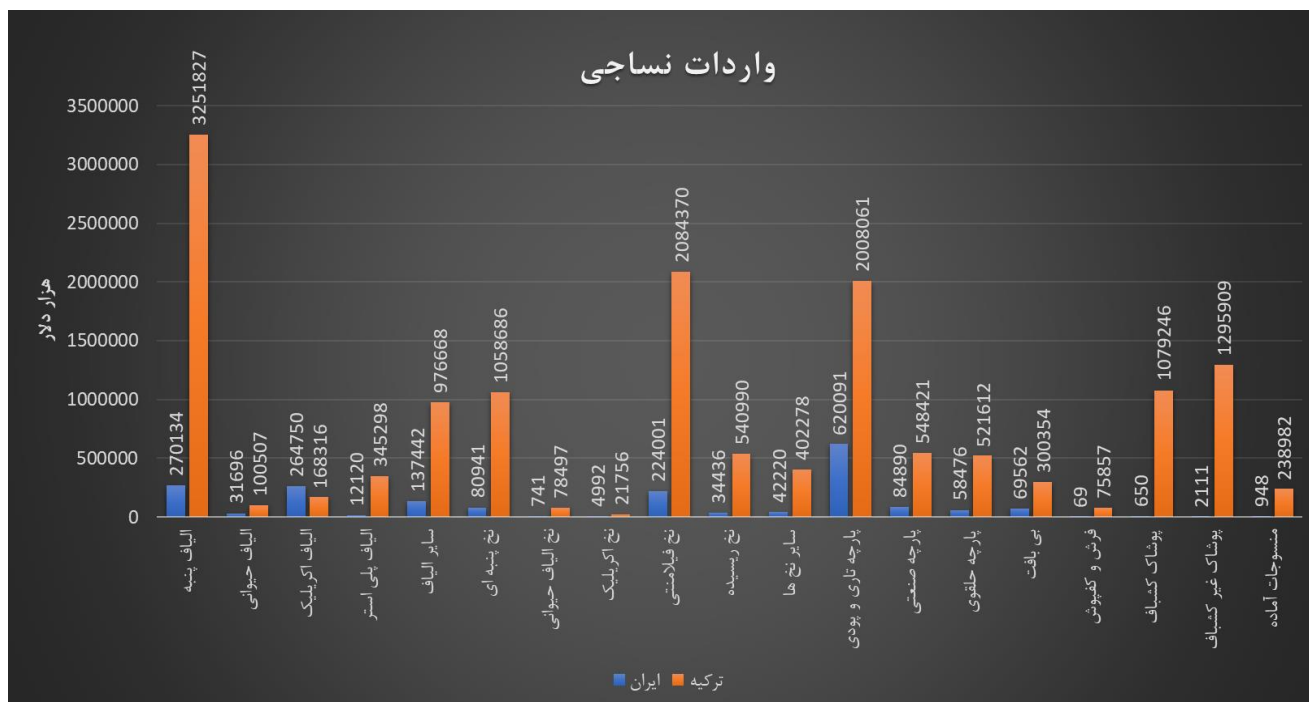
ارزش دلاری صادرات نساجی ترکیه

منبع: ITC

نمودار ۲۰. صادرات نساجی ترکیه سال ۱۴۰۲

مقایسه ارزش دلاری واردات نساجی ایران و ترکیه

منبع: ITC

نمودار ۲۱. مقایسه ارزش دلاری واردات نساجی ایران و ترکیه

مقایسه ارزش دلاری صادرات نساجی ایران و ترکیه

منبع: ITC

نمودار ۲۲. مقایسه ارزش دلاری واردات نساجی ایران و ترکیه